

UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA
ȘCOALA DOCTORALĂ „ALEXANDRU PIRU”

Public și privat. Identități și spații
în romanul românesc modern

TEZĂ DE DOCTORAT

Coordonator științific:

Prof. univ. dr. habil. emer. Emilia Parpală Afana

Comisia de îndrumare:

Conf. univ. dr. Ion Buzera

Lect. univ. dr. Alina Țenescu

Lect. univ. dr. Ovidiu Drăghici

Doctorand:

Remina Sima

Craiova, 2017

Cuprins

Introducere

1. Obiect, ipoteze, obiective.....	4
2. Corpus.....	5
3. Introducerea conceptelor.....	5
3.1. „Sfera publică” și „sfera privată”	5
3.2. „Modernism”	7
4. Metodologie.....	9
5. Prezentarea prospectivă a tezei.....	11
6. Concluzii.....	16

Capitolul I. Analiza diacronică a conceptelor „public”, „privat”, „identitate”

1. Spațiul public vs. spațiul privat, dinamica perspectivei.....	18
1.1. Abordarea sferei publice / private în Antichitate (Socrate, Platon).....	19
1.2. Semnificația spațiului public / privat de la Imperiul Roman de Răsărit până In Epoca Luminilor.....	28
1.3. Semnificația spațiului public / privat în modernism.....	33
2. Analiza conceptului „identitate”	40
3. Concluzii.....	46

Capitolul II. Construcția simbolică a SPAȚIULUI în romanul românesc

1. Teorii despre spațiu: spațiu, loc, peisaj.....	48
1.1. Tipuri de spații.....	52
1.2. Relația spațiu – timp: cronotopul.....	56
2. Construcția literară a spațiului.....	60
2.1. Descrierea literară.....	69
2.2. Reprezentări spațiale publice și private.....	72
2.3. Spații publice: orașul, satul.....	72
2.3.1. Reprezentarea peisajului citadin.....	78

2.3.2. Instituții: Biserica, școala.....	81
2.3.3. Agora: poiana lui Iocan.....	87
2.4. Spații private tradiționale și moderne.....	89
2.4.1.Reprezentarea peisajului rural.....	91
2.4.2. Casa: mobilier; repere socio-culturale.....	93
2.4.3. Curtea, uneltele.....	109
2.5. Spații tranzitive și nonspații.....	110
2.5.1.Grădina.....	111
2.5.2. Drumul.....	115
2.6. Spații culturale: identitatea culturală; etnii; profesii.....	118
3. Concluzii.....	124

Capitolul III. Construcția romanescă a FAMILIEI ca spațiu privat

1. Conceptul „familie”: definiții, funcții.....	127
2. Relații interfamiliale și interetnice în <i>Baltagul</i>	135
3. Relații armonioase vs. antagonice: <i>Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război</i>	145
4. Criza familiei: <i>Moromeții</i>	152
5. Roluri și stereotipuri de gen – femeia voluntară.....	158
5.1. Vitoria Lipan.....	158
5.2. Mara.....	163
6. Habitatul.....	175
7. Concluzii.....	178

Capitolul IV. EDUCAȚIA – un spațiu intermediar între public și privat

1. Conceptul „educație”: școala și accesul la ea.....	180
2. Alfabetizarea – premisă a vieții culturale.....	183
3. Universitatea și intelectualul (Camil Petrescu).....	186
4. Concluzii.....	195

Concluzii.....197

Referințe.....201

REZUMAT

Cercetarea noastră s-a centrat pe reprezentarea literară a conceptelor: „spațiu public” și „spațiu privat”, în perspectivă identitară și comparatistă. În prealabil, am considerat necesară fundamentarea teoretică a conceptelor, sub aspect diacronic și sincron. Am urmărit și formularea unor analize și exemplificarea spațialității. Obiectivele privind aspectele teoretice ale conceptelor „sferă publică”, „sferă privată”, „identitate”, „modernism” s-au concretizat în analiza la nivelul textelor literare selectate.

Prin studiile și domeniile analizate, ne-am propus o cercetare diacronică teoretică a conceptelor „spațiu public” și „spațiu privat”, a modului cum ele interferează în istorie și a unor identități din romanul românesc modern care se manifestă în aceste două spații; modul lor de evoluție sau involuție, felul în care sunt influențate sau nu de ceea ce reprezintă spațiul în care personajele ficționale își desfășoară activitățile și își duc existența.

Romanele alese ca parte din *Corpus* reprezintă cele trei spații geografice simbolice: Muntenia în *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război* și în *Moromeții*, Moldova *Baltagul* și Ardealul în *Mara*. De asemenea, ele sunt o reprezentare a două spații rurale și alte două citadine: orașele București în *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război* și Lipova în *Mara*; satele Siliștea-Gumești în *Moromeții* și Măgura Tarcăului în *Baltagul*.

Spațiile culturale, nonspațiile și spațiile tranzitive, alături de spațiul public și spațiul privat au făcut obiectul reflecției noastre.

Diversitatea relațiilor la nivelul familiilor reprezentate în romane a determinat alegerea lor ca parte din *Corpus*. Personaje precum: Vitoria Lipan și Mara, ca femei voluntare, au făcut obiectul analizei stereotipurilor de gen și a rolurilor tradiționale, dar și moderne în familie.

Pentru definirea diacronică și sincronă a instrumentelor teoretice am adoptat o abordare interdisciplinară.

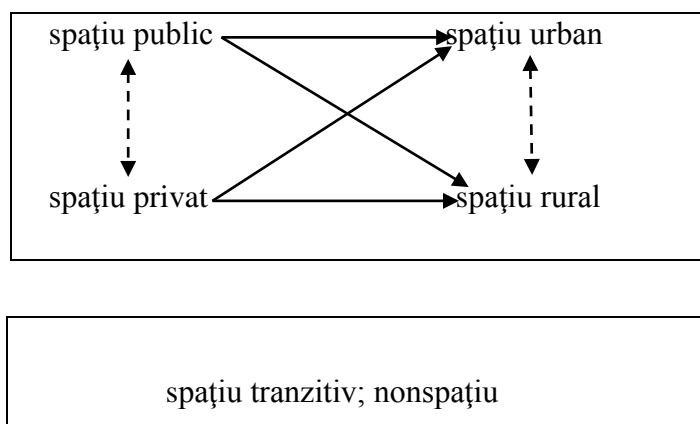
Metoda comparativă a servit unei abordări analogice, pentru a sublinia similitudinile și diferențele care stau la baza conceptelor studiate. Ca disciplină modernă, imagologia literară are în vedere identitatea și alteritatea protagoniștilor, a spațiilor, a limbajului etc.

Studiile de poetică ne-au condus spre analiza procedeele de construcție, spre relațiile inter-și intratextuale și diferențe; „spațiul” în sfera literaturii, de exemplu, a fost abordat și din perspectiva descrierii și a construcției literare, a relaționării cu personajele. Pentru o abordare comprehensivă a conceptelor „spațiu public” și „spațiu privat” în modernitate, am avut nevoie de o privire retrospectivă, adică de abordarea diacronică, începând cu Grecia antică.

Studiile de sociologie și antropologie vizează modul de organizare a spațiului public, respectiv, spațiului privat. În felul acesta, conceptele „casă” și „familie” au fost reprezentate atât la nivel teoretic, cât și analitic la nivelul textelor literare. Datorită faptului că existența oricărui individ se desfășoară în fiecare dintre cele două spații, astfel de studii ne-au oferit o „punte” între ariile cercetate. „Educația” este o astfel de punte între sfera publică și cea privată.

Studiile de gen au meritul de a fi definit rolurile și stereotipurile de gen. Se reliefează activitățile specifice femeilor și bărbaților atât în gospodărie, cât și în afara familiei. Personajele feminine din mediul patriarhal evoluează dinspre spațiul privat spre cel public.

După modelul lui A. J. Greimas, am folosit careul semiotic pentru a crea un modul cu patru componente și patru corelații: spațiu public urban, spațiu public rural și, respectiv, spațiu privat urban și spațiu privat rural. Spațiul tranzitiv / nonspațiul anulează opozițiile semantice prezente în cele patru axe, absorbindu-le sau eliminându-le parțial.

În capitolul I am întreprins analiza diacronică a conceptelor „sferă publică” și „sferă privată”, modul cum ele au evoluat și au primit valențe noi. Nu putem vorbi despre o distincție clară între aceste două concepte decât începând cu secolul al XIX-lea. În mod implicit se putea observa că

interesele femeilor erau legate de spațiul privat, mai ales de sfera domestică și mai puțin de cel public, având în vedere activitățile pe care le desfășurau și diviziunea de gen a muncii. Conceptele „sferă publică” și „sferă privată” sunt reprezentative, deoarece în funcție de ele se pot concepe moduri de clasificare a unor roluri sociale.

În abordările lor asupra modernității, Jürgen Habermas și Hannah Arendt privilegiază publicul în raport cu privatul. Deși pozițiile lor sunt pe alocuri diferite în ceea ce privește publicul și privatul, ambii sunt preocupați de o teorie a acțiunii comunicative și văd sfera publică în chip de arena autonomă față de formele de guvernare. Ei văd spațiul public ca pe o nevoie a oamenilor de a apărea în fața celorlalți într-o imagine favorabilă și pentru a lua decizii împreună. Un alt punct comun al celor doi filosofi germani este că văd spațiul public ca un loc în care nimeni nu poate conduce și nimeni nu poate fi condus. H. Arendt atribuie sferei publice un caracter constructiv, considerându-l un loc producător de noi culturi.

Alături de conceptele „sferă publică” și „sferă privată”, am abordat și conceptul „identitate”. Această noțiune în multitudinea formelor sale de exprimare, este în ultimul timp foarte utilizată, astfel încât înțelesul său a devenit din ce în ce mai ambiguu. În sens larg, identitatea reprezintă sentimentul de apartenență la un grup social cu care individul împărtășește o serie de sentimente. Identitatea este un termen ontologic: “Identity is a fluid diverse set of characteristics that carries in relation to the existence of others in time and space” (Parpală și Loveday 2015).

Demersul diacronic pe care l-am realizat în acest capitol ce ține de problematica spațiului public și privat își asumă drept scop o încercare de delimitare conceptuală care să poată da ulterior seama de spațiul social și de modificările acestuia.

În capitolul II am urmărit conceptul „spațiu”, cu referire atât la căminul familial, cât și la locul ce depășește granițele acestuia, adică la spațiul public. Atenția noastră s-a îndreptat asupra noțiunilor de „spațiu”, „loc”, „reprezentări spațiale publice” (satul, orașul, instituțiile) și „reprezentări spațiale private”, „tradiționale” și „moderne” (căminul familial). Romanele alese în *Corpus* sunt reprezentării spațiale din punct de vedere geografic.

Cercetarea noastră are la bază o abordare teoretică a tipurilor de spații, dar și a relației dintre spațiu și timp (cronotopul). Edward W. Soja, în *Thirdspace: Journeys to Los Angeles and Other Real and Imagined Places* (1996), oferă o nouă viziune asupra conceptului „spațiu”. Teoria lui Soja aduce laolaltă abstractul cu concretul, subiectivitatea cu obiectivitatea, realul cu imaginarul, mintea cu trupul, conștiința cu inconștientul. El explică termenul *al treilea spațiu* ca

un mod inedit de a înțelege și a acționa pentru a schimba spațialitatea care înconjoară viața umană. „Al treilea spațiu” este conceput prin analogie cu termenul *Aleph*, care a fost dezvoltat de Jorge Louis Borges și care denumește spații infinite, spații simultane.

Între tipurile de spații se remarcă o tipologie referențială repartizată în patru categorii. Astfel, André Helbo distinge între o realitate obiectivă¹ (situată în spațiul extern), o realitate subiectivă² (ce decurge din spațiul intern), o realitate reprezentată³ și o ultimă categorie, bazată pe teoriile lui Michel Butor, este aceea a unei realități simbolice⁴.

Ernest Bernea, în *Spațiu, timp și cauzalitate la poporul român* (1997), vorbește despre spațiu / loc ca fiind un dat concret, de o mare variație, cu însușiri proprii, cu neputință de definit abstract. Spațiul este definit antropologic prin calitatea lui specifică în datele lui materiale, în sens concret și prin potențialul său spiritual. De asemenea, autorul clasifică spațiile / locurile în două categorii: spațiu / loc bun și spațiul / loc rău.

De asemenea, am făcut distincția între spații sacre și spații profane, spații protejate și spații deschise, spații urbane și spații rurale. În 1967, Michel Foucault a supus atenției conceptul „heterotopie”, înțelegând prin acesta fenomenul prin care diverse locuri se suprapun și întrerup continuitatea orânduirii firești a spațiului. Autorul numește aceste locuri *hetero-topias*, adică „alte locuri”, cum ar fi: școala, baza militară, teatrul, taberele de vară, hotelurile etc. Astfel, putem observa vastitatea conceptului la nivel semantic, însumând o scară variată de tipuri.

Spațiul, atunci când este corelat cu sfera literaturii, devine parte integrantă a culturii, așa cum remarca Dominique Maingueneau (2007), în vreme ce noțiunea „loc” presupune în mod implicit un interior și un exterior. Spațiul literar este în strânsă legătură cu descrierea, iar aceasta reglează narațiunea. Descrierea are menirea de a modula succesiv reprezentarea unor obiecte simultane și juxtapuse în spațiu, după cum remarca Gerard Genette (1994). În *Ultima Noapte de dragoste, întâia noapte de război*, imaginile spațiului compun o lume situată sub semnul tensiunii tragice. Aceste imagini pot fi mobile sau statice, coerente sau discontinue, aparținând prezentului sau trecutului (Pamfil 1993: 122).

---

¹ Cuprinde mijloace de informare (ziare, conversații, trenuri); descrieri de peisaje, locuri; enumerări de obiceiuri (bucătăria etc.)

² Se referă la realitatea percepută de un individ sau de un grup.

³ Cuprinde fotografii, hărți.

⁴ Însumează un simbolism extern și unul intern.

Reprezentările literare s-au realizat prin imagini simbolice din viața privată și socială a persoanelor principale. Performarea rolurilor în sfera publică și cea privată redă modul de viață în societatea românească din secolul al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea. Gândurile mărturisite ale personajelor decodifică stări sufletești, acțiuni, viziunea lor asupra polivalenței existenței care „pendulează” între cele două sfere, îngăduind ca atributele specifice să le determine itinerariul destinului. Scriitorii secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea au meritul de a fi adus în paginile literaturii aspecte ale vieții cotidiene din mediul rural și citadin.

La Camil Petrescu, orașul este reprezentat prin spații specifice mediului citadin, în vreme ce Ioan Slavici surprinde orașele Arad și Lipova sub aspectul lor comercial. Întocmai, Marin Preda amintește despre București în contextul negoțului cu care Ilie Moromete și fiii lui se vor deprinde. La fiecare dintre scriitori, prevalează spiritul civilizator al mediului citadin.

Pe de altă parte, spațiul rural este surprins atât la nivelul trăirilor sătenilor, cât și la nivelul descriptiv al peisajului specific lumii satului românesc. Mihail Sadoveanu înfățișează o lume genuin arhaică, în timp ce Marin Preda surprinde o societate sătească tradițională în descompunere, iar satul lui Camil Petrescu este invadat de teroarea războiului.

Capitolul III a avut drept obiectiv reliefa construcției românești a familiei ca aparținând spațiului privat. Într-un sens mai larg, familia este definită ca grup social care are membrii legați prin raporturi de vârstă, căsătorie și care trăiesc împreună. În sens restrâns, familia este definită ca „grup social format dintr-un cuplu căsătorit și copiii acestuia” (Zamfir și Vlasceanu 1998: 157).

Acest capitol a urmărit noțiunea „familia”, concept care a fost teoretizat încă din zorii istoriei umane⁵ și care a suportat schimbări la nivelul abordării în funcție de perioadele istorice. În secolul al XIX-lea, familia capătă noi valențe, începând să fie ușor influențată în structura ei și în valorile care o definesc, mai ales prin urmașii care se aliniază tendințelor noi dintr-o societate modernă de tip capitalist.

Relațiile interfamiliale sunt construite diferit în fiecare roman. Mara îndeplinește atât rolul de mamă, cât și de tată. Relațiile cu Persida și Trică sunt bine consolidate, deși nu lipsește fondul disensiunilor marcate de tranziția dinspre tradiționalism spre modernism (schimbarea spațiului rural cu unul urban, tendințele modei – cazul Persidei) și lupta împotriva influenței etniilor străine. De asemenea, Mara joacă rolul personajului feminin motivat în a izbuti în plan economic, într-o

---

⁵ Aristotel, în *The Politics* (1962), abordează tema familiei, vorbind despre rolurile specifice ale bărbaților și femeilor în spațiul privat, dar nu ocolește nici spațiul public, pe care îl asociază cu *polis*-ul.

societate aflată în zorii capitalismului. În tot ceea ce întreprinde, Mara este motivată de dragostea față de copiii ei, pe care dorește să-i vadă oameni „așezați”.

Familia Lipanilor, creată cu mijloace literare de către Mihail Sadoveanu, aduce în prim plan femeia care reușește să-și depășească rolul tradițional, trecând din spațiul privat înspre cel public. Circumstanțele nu sunt fericite, întrucât Vitoria își caută soțul dispărut, dar ele scot în evidență relația creată între soț-soție, părinți-copii. Elementele etnografice și antropologice nu lipsesc, ele având rolul de a marca specificul unei societăți de tip arhaic în armonie cu prezența altor etnii.

Moromeții lui Marin Preda reprezintă un alt tipar al familiei patriarhale. Tatăl, Ilie Moromete, este singura autoritate a căminului familial, motiv pentru care nu excludem a pune în seama sa eșecurile din relațiile interfamiliale. Copiii se răzvrătesc, iar familia trece prin momente dificile. Însuși Ilie Moromete admite falimentul privind gestionarea vieții de familie. Familia creată de Marin Preda în *Moromeții* rămâne memorabilă prin conservarea valorilor de tip tradițional. Ilie Moromete întruchipează cu obiectivitate o tipologie. Originalitatea tipului de țăran creat de autor este realizată pornind de la atitudinea sa în familie (prin relația cu soția și copiii), dar și în spațiul public, atitudine manifestată prin dorința de a dobândi demnitate (păstrarea pământului deținut). Personajul lui Marin Preda este păstrătorul valorilor tradiționale, țăranul meditativ, convins că derularea vieții de familie se face doar în funcție de influența și deciziile lui. El este un *pater familias*.

Modul de existență al unei familii diferă în funcție de spațiul căruia îi aparține, rural sau urban. O societate tradițională de tip arhaic cu greu și aproape niciodată nu va da curs influențelor societății moderne; în timp ce trăsăturile unei familii care se formează și dăinuiește în mediul citadin poartă amprenta unei societăți în perpetuă transformare (exemplificarea din *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*). Camil Petrescu creează două personaje, Ștefan Gheorghidiu și Ela, pe care le așază într-o relație amoroasă. Cei doi soți vor eșua în relația de familie atât din cauza incompatibilității intelectuale, dar și pe fondul tensiunilor trăite de Ștefan pe frontul de luptă. Interesele celor doi diferă în plan privat și public, fapt ce a condus la destrămarea căsniciei lor.

Dezvoltarea unei familii se desfășoară atât în spațiul privat (relații interfamiliale), cât și în spațiul public (relații cu semenii externi nucleului familial). Taxonomia activităților specifice familiei nu se poate face decât luând în considerare cele două spații deopotrivă. Stereotipurile și rolurile de gen sunt reprezentate în cadrul familiei în funcție de tipul societății la care se face

referire. Deși în secolul al XIX-lea încă se admite rolul inferior al femeii în limitele căminului familial, avem totuși o răsturnare de situație în sensul că femeia nu se mai încadrează în tiparul unei societăți construite pe modelul patriarhal. În acest sens, am reliefat personajul lui Ioan Slavici, Mara. Despre Vitoria Lipan am putea afirma că este un personaj în care remarcăm un amestec de însușiri care stau la granița dintre cele două lumi, arhaică și modernă în ceea ce privește rolul ei de femeie. Pe de o parte, este o soție supusă, dar pe de altă parte, devine femeia întreprinzătoare, care trece barierele sferei private, intrând în cea publică, dovedindu-și abilitățile cu iscusință.

Capitolul IV a avut drept scop o abordare a conceptului „educație”, noțiune care a devenit indispensabilă societății de tip modern. Mediul care facilitează apariția și mai apoi progresul educației este creat, atât în spațiul public, *polis*-ul, ca reprezentare a statului, cât și în spațiul privat – familia.

Educația formală și informală concură la lărgirea sferei de activitate a cetățenilor unui stat, conferă încredere în propriile capacități intelectuale și deschide drumul spre cunoaștere. În strânsă legătură cu noțiunea „educație” am analizat ideea de „intelectualitate”. Concludem că intelectuali sunt acei indivizi care întreprind o activitate științifică și care nu se lasă modelați de influențele exterioare propriilor lor convingeri și motivații. Tocmai din această pricină, personajul principal al lui Camil Petrescu, Ștefan Gheorghidiu, este considerat un intelectual inadaptabil: nu poate accepta circumstanțele care îi pot deforma principiile ce stau la baza existenței personale atât din spațiul public, cât și din cel privat.

Întrucât conceptul „educație” își găsește aplicabilitatea la nivel formal și informal, am remarcat însemnătatea lui în cazul personajelor din romanele analizate. Pe de o parte, distingem o educație informală, de tip tradițional, în cazul Vitoriei Lipan. Deși personajul feminin nu s-a format intelectual în spațiul unei instituții, ea dă dovadă de multă dibăcie și raționament, putând să-și stabilească traiectoria acțiunilor prin intermediul „citirii” semnelor naturii și a legilor nescrise ale acesteia. Este un mod de percepere și cunoaștere a existenței care decurge dintr-o cultură populară transmisă din generație în generație într-o formă nescrisă, neștiințifică. Pe de altă parte, Mara din romanul cu același nume, deși lipsită de o educație formală, va ajunge la realizări exemplare prin experiența de viață și puterea de caracter. Personajele din *Moromeții*, în special Ilie Moromete reprezintă prototipul unei educații cutumiare. Țăranii intelectuali sunt surprinși în discursuri

politice. Desigur, filosofarea pe diverse teme este la nivel rudimentar, dar esențial. Pe de altă parte, intelectualul lui Camil Petrescu experimentează o viață genuin științifică și filosofică.

Am ales exemplificarea și analiza conceptului „educație” tocmai pentru a reliefa caracterul său marcant în evoluția indivizilor unei societăți. Fie că este în forma sa formală sau informală, educația își sedimentează temelia atât în spațiul public prin instituții acreditate, precum Universitatea, cât și în spațiul privat, unde familia și zestrea străbună își aduc contribuția.

În roman, reprezentarea conceptelor „spațiul public” și „spațiul privat” s-a realizat în corelație cu identitățile care-l locuiesc, cu dinamica socială și psihologică ce determină asumarea, interiorizarea și problematizarea lui. Spațiul nu este asimilat doar sub aspectul său fizic, ci și la modul simbolic, așa cum remarca André Helbo. Reprezentarea romanescă a celor două spații relevă similitudini, continuități și diferențe, în funcție de lumile construite și de idostilul romancierilor. Cercetarea validează „al treilea spațiu” (*thirdspace*), conceptul postmodern prin care Edward Soja a unificat spațiul fizic / geografic cu cel imaginar și care poate da seama atât de experiența biografică, cât și de creativitatea scriitorului.

Referințe

- Adler, Peter. 1977. *Beyond Cultural Identity. Reflections on Multiculturalism*. În *Culture Learning: Concepts, Applications and Research*. Edited by Richard Brislin. Honolulu: University Press of Hawaii.
- Alexandrescu, Sorin; Rotaru, Ion. 1967. *Analize literare și stilistice*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Arendt, Hannah. 1958. *The Human Condition*. Chicago: Chicago University Press.
- Ariès, Phillipe; Duby, George. 1993. *Istoria vieții private. De la Imperiul Roman la anul o mie*. Vol. I-II. București: Editura Meridiane.
- Ariès, Phillipe; Duby, George. 1997. *Istoria vieții private. De la primul război mondial până în zilele noastre*. Vol. X. București: Editura Meridiane.
- Aristotel. 1984. *The Politics*. Trad. de Carnes Lord. Chicago: The University of Chicago Press.
- Assunto, Rosario. 1988. *Filosofia grădinii și filosofia în grădină*. București: Editura Meridiane.

- Assunto, Rosario. 1986. *Peisajul și estetica*. Vol. I. Trad. de Olga Mărculescu. București: Editura Meridiane.
- Augé, Marc. 2013. *Antropologia*. Traducere de Camelia Grădinaru. Iași: Institutul European.
- Bachelard, Gaston. 1992. *Poetica spațiului*. Pitești: Editura 45.
- Bahtin, Mihail. 1982. *Probleme de literatură și estetică*. Trad. de Tatiana Nicolescu. București: Editura Univers.
- Bahtin, Mihail. 1973. *Problems of Dostoevsky's Poetics*. Translated by R.W. Rotsel. Ann Arbor: Ardis.
- Bahtin, Mihail. 1982. *Speech Genres and Other Late Essays*. Edited and translated by Acryl Emerson and Michael Holquist. Austin: University of Texas Press.
- Bal, Mieke. 1997. *Narratology. Introduction to the Theory of Narrative*. Paris: Gallimard.
- Basarab, Elena. "The Cultural Values of the Romanian Immigrants in Canada".
<http://www.upm.ro/ldmd/LDMD-02/Pol/Pol%2002%2011.pdf> (Consultat 10 mai 2015).
- Baudrillard, Jean. 1996. *Sistemul obiectelor*. Trad. de Horia Lazăr. Cluj: Editura Echinox.
- Bauer, D.M.; Gould, Ph. 2001. *Nineteenth-Century American Women's Writing*.
Cambridge: Cambridge University Press.
- Bauhain, Claude. 1989. *Les Familles bourgeoises francaises au XIX siècle*. Paris: L'Harmattan.
- Baym, Nina. 1993. *Women's Fiction-a Guide to Novels by and about Women in America 1820-1870*. The United States of America: University of Illionis Press.
- Bălu, Andi. 2001. *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*. Cluj Napoca: Editura Dacia.
- Bălu, Ion. 2001. *Moromeții*. Cluj Napoca: Editura Dacia.
- Beaujot, Roderic. 2006. *Gender Models for Family and Work*. London: London University Press.
- Becker, Gary. 1991. *A Treatise on the Family*. Cambridge: Harvard University Press.
- Bлага, Lucian. 1936. *Trilogia culturii*. București: Editura Cartea Românească.
- Blanchot, Maurice. 2007. *Spatiul literar*. Trad. Irina Mavrodin. Bucuresti: Editura Minerva.
- Bennett, Paula. 1980. "Family relationship in the Novels of Jane Austen." <https://digital.lib.washington.edu/researchworks/handle/1773/9470> (Consultat 12 ianuarie 2017).
- Bensman, J. & Lilienfed, R. 1979. *Between Public and Private. Lost Boundaries of the Self*.
London: Macmillan Publishers.

- Berger, Peter; Luckmann, Thomas. 1999. *Construirea socială a realității*. București: Editura Univers.
- Bernea, Ernest. 1997. *Spațiu, timp și cauzalitate la poporul român*. București: Editura Humanitas.
- Bernea, Ernest. 1985. *Cadre ale gândirii populare românești. Contribuții la reprezentarea spațiului, timpului, cauzalității*. București: Editura Cartea Românească.
- Bognar, Botond. 1989. *A Phenomenological Approach to Architecture and its Teaching in the Design Studio*. New York: Columbia University Press.
- Bonnin, Philippe. 1993. *La maison D*. Paris: Creaphis.
- Braudel, Fernand. 1994. *Gramatica civilizațiilor*. București: Editura Meridiane.
- Brădescu, Steliana. 2011. *Slavici sau iubirea ca mod de viață*. Iași: Institutul European.
- Brînzeu, Pia. 2011. *Spațiul în romanul anglo-saxon contemporan*. București: Editura Art.
- Brown-Grant, Rosalind. 1999. *Christine de Pizan and the Moral Defence of Women: Reading Beyond Gender*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Bryjak, George; Soroka, M. 2001. *Sociology. Changing Societies in a Diverse World*. Boston: Allyn & Bacon.
- Bucur, Corneliu. 1995. *Casa, argumentul suprem al obârșiei și specificității noastre etnoculturale*. București: Editura Meridiane.
- Butler, Judith; Scott, W. Scott. 1992. *Feminists Theorize the Political*. New York: Routledge.
- Butor, Michel. 1964. *L'Espace du roman*. Paris: Gallimard.
- Butură, Valer. 1978. *Etnografia poporului român. Cultura materială*. Cluj-Napoca: Editura Dacia.
- Butură, Valer. 1992. *Cultura spirituală românească*. București: Editura Minerva.
- Buzera, Ion. 2009. în *Mozaicul*, serie nouă, anul XII, nr. 5 (127), „Un mic roman mare – Zilele regelui” de Florian Filip.
- Călinescu, George. 2003. *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*. București: Semne.
- Călinescu, Matei. 2005. *Cinci fețe ale modernității: modernism, avangardă, decadență, kitsch, postmodernism*. Iași: Polirom.
- Clark, Kenneth. 1969. *Arta peisajului*. București: Editura Meridiane.
- Clark, Graham; Piggot, Stuart. 1990. *Prehistoric Societies*. Harmondsworth. Middlesex: Penguin Books.

- Ciopraga, Constantin. 2006. *Mihail Sadoveanu – fascinația tiparelor originare*. București: Editura Academiei Române.
- Constantinescu, Pompiliu. 1977. *Romanul romanesc interbelic*. București: Editura Minerva.
- Coteanu, Ion. 1973. *Stilistica funcțională a limbii române*. București: Editura Univers.
- Crețu, Nicolae. 2011. *Spre Sadoveanu esențial* în *Philologica Jassiensia*. CEEOL. Editura Alfa.
http://www.philologica-jassiensia.ro/upload/VII_1_Cretu.pdf (Consultat 21 iulie 2016).
- Cristea, Valeriu. 1979. *Spațiul în literatură*. București: Editura Cartea Românească.
- Crohmălniceanu, S., Ovidiu. 1956. *Cronici literare*. București: Editura de stat pentru literatură și artă.
- Crohmălniceanu, S., Ovidiu. 1967. *Literatura română între cele două războaie mondiale*. București: Editura pentru Literatură.
- Dascăl, Reghina. 1999. *Casă/Locuire*. Timișoara: Eurostampa.
- Dascăl, Reghina. 2008. *Christine de Pizan*. Timișoara: Editura Universității de Vest.
- Dascăl, Reghina. 2015. *Christine de Pizan-Cartea cetății doamnelor*. Iași: Polirom.
- De Certeau, Michel. [1984] 1988. *The Practice of Everyday Life*. Translated by Steven Rendall. Reprint. Berkeley: University of California Press.
- Defoe, Daniel. 1843. *A Treatise Concerning the Use and Abuse of Marriage*. London: William Hazlitt.
- Defoe, Daniel. 1702. *An Essay upon Several Projects*. London: William Hazlitt.
- Defourneaux, Marcelin. 1981. *Viața de fiecare zi în Spania secolului de aur*. București: Editura Eminescu.
- Dehaene, Michiel; Lieven, De Cauter. 2008. *Heterotopia and the City*. New York: Routledge.
- Delumeau, Jean. 1995. *Civilizația Renașterii*. București: Editura Meridiane.
- Derrida, Jacques. 1998. *Scritura și diferența*. Trad. Bogdan Ghiu. București: Editura Univers.
- Dicționar Explicativ al Limbii Române*. 1998. București: Editura Academiei Române.
- Dicționar de motive și simboluri literare* <https://www.scribd.com/doc/25222159/Dictionar-de-Motive-Si-Simboluri-Literare> (Consultat în 12 martie 2017).
- Didi-Habeman, G. 1992. *Ce que nous voyons, ce que nous regarde*. Paris: Ed. Minuit.
- Dill, Samuel. 1957. *Roman Society from Nero to Marcus Aurelius*. London: London University Press.
- Drăgan, Radu; Augustin, Ion. 1992. *Ființa și spațiul*. București: Editura ALL.

- Drîmba, Ovidiu. 2001. Vol. III. *Istoria culturii și civilizației*. București: Vestala.
- Drîmba, Ovidiu. 1984. Vol. X. *Istoria culturii și civilizației*. București: Vestala.
- Dubar, Claude. 2003. *Criza identităților*. Chișinău: Editura Știința.
- Duby, George. 1988. *Arta și societatea*. București: Editura Meridiane.
- Durant, Gilbert. 1977. *Structurile antropologice ale imaginarului în arhetipologia generală*. București: Editura Univers.
- Durkheim, Emile. 1975. *Textes III. Fonctions sociales et institutions*. Paris: Minuit.
- Durkheim, Emile. 1980. *Educație și sociologie*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Durning, Paul. 1995. *Education familiale. Acteurs, processus et enjeux*. Paris: P.U.F.
- Duțu, Alexandru. 1986. *Dimensiunea umană a istoriei*. București: Editura Meridiane.
- Duțu, Alexandru. 1982. *Literatura comparată și istoria mentalităților*. București: Editura Eminescu.
- Ebertz, Cinthia. 2015. "Family Loyalty in Literature: the Inner Conflicts We Encounter in Dealing with Family Relationships".
http://scholarspace.jccc.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1052&context=honors_journal
(Consultat 20 decembrie 2016).
- Eliade, Mircea. 1995. *Sacru și profan*. București: Humanitas.
- Eliade, Mircea. 1991. *Istoria credințelor și ideilor religioase*. Vol. I. București: Editura Științifică.
- Elshtain, J. Bethke. 1997. *Public Man, Private Woman- Women in Social and Political Thought*. New Jersey: University Press.
- Faure, Paul. 1977. *Viața de fiecare zi în Creta lui Minos*. București: Editura Eminescu.
- Flaceliere, Robert. 2006. *Viața de toate zilele în Grecia secolului lui Pericle*. Trad. Liliana Lupaș. București: Humanitas.
- Frederich, Engels. 1972. *The Origin of the Family, Private Property and the State*. New York: Pathfinder Press.
- Freud, Sigmund. 1980. *Introducere în psihanaliză. Prelegeri de psihanaliză. Psihopatologia vieții cotidiene*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Friedan, Betty. 1965. *The Feminine Mystique*. S.U.A.: Vail - Ballou Press.
- Friedrich, Hugo. 1969. *Structura liricii moderne de la mijlocul secolului al XIX-lea până la mijlocul secolului al XX-lea*. București: E.P.L.U.

- Frobenius, Leo. 1982. *Cultura Africii. Prolegomene la o teorie a configurării istorice*. Vol.II. Trad. Ion Roman. București: Editura Meridiane.
- Gavreliuc, Alin. 2002. *O călătorie alături de celălalt*. Timișoara: Editura Universității de Vest.
- Georgescu, Roegen. 1979. *Legea entropiei și procesul economic*. București: Editura Politică.
- Genette, Gerard. 1994. *Introducere în arhitect. Ficțiune și dicțiune*. Trad. de Ion Pop. București: Editura Univers.
- Ghițulescu, Constanța. 2004. *În șalvari și cu ișlic. Biserică, sexualitate, căsătorie și divorț în Țara Românească a secolului al XVIII-lea*. București: Humanitas.
- GieBauf, Elizabeth. 2012. "The Representation of Family in the Contemporary Realist Novel of the Canadian Maritimes". <http://www.austria-canada.com/Paper2012.pdf> (consultat 12 Decembrie 2016).
- Gilbert, D. Alan. 1980. *The Making of Post-Christian Britain: a History of the Secularization of Modern Society*. London: Longman.
- Golu, Mihai. 1993. *Dinamica personalității*. București: Editura Geneze.
- Goody, Jack. 2003. *Familia Europeană*. Iași: București.
- Gottlieb, Beatrice. 1997. *The Selected Writings of Christine de Pizan*. London: W.W. Norton & Company.
- Greimas, J., Algirdas. 1966. *Semantique structurale. Recherche de methode*. Paris: Larousse.
- Habermas, Jürgen. 1998. *Sfera publică și transformarea ei structurală. Studiul unei categorii a societății burgheze*. București: Editura Univers.
- Habermas, Jürgen. 2000. *Discursul filosofic al modernității*. București: Editura All Educational.
- Hall, H. Edward. 1971. *La dimension cachee*. Paris: Editions du Seuil.
- Hamon, Philippe. 1997. *Texte et Ideologie*. Paris: PUF.
- Hegel, G.W. Friedrich. 1996. *Principiile filosofiei dreptului sau Elemente de drept natural și de știință a statului*. Trad. de Virgil Bogdan, C-tin Floru. București: Iri.
- Hegel, Georg; Wilhelm, Friedrich. 1969. *Principiile filosofiei dreptului sau elemente de drept natural și de știință a statului*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Heidegger, Martin. 1971. *Language in Poetry. Language. Thought*. New York: Harper and Row.
- Heidegger, Martin. 1982. *Originea operei de artă*. București: Editura Univers.
- Helbo, André. 1978. *Michel Butor, spre o literatură a semnului*. Dacia: Cluj-Napoca.

- Hendry, Joy. 1999. *An Introduction to Social Anthropology. Other People's Worlds*. Houndmills: Macmillan.
- Herman, David; Manfred, Jahn; Ryan, Marie-Laure (eds.). 2005. *Routledge Encyclopaedia of Narrative Theory*. London: Routledge.
- Hill, Reuben. 1972. *Teoria sistemelor și familiei* în Revista de referate, recenzii și sinteze – *Sociologie*. Vol. IX, nr. 3.
- Hiscock, Andrew. 2004. *The Uses of this World: Thinking Space in Shakespeare, Marlowe, Cary and Jonson*. Cardiff: University of Wales Press.
- Hutton, H. Patrick. 2004. *Philippe Ariès and the Politics of French Culture History*. Massachusetts: University of Massachusetts Press.
- Iluț, Petre. 2005. *Sociopsihologia și antropologia familiei*. Iași: Polirom.
- Iluț, Petre. 2001. *Sinele și cunoașterea lui. Teme actuale de psihosociologie*. Iași: Editura Polirom.
- Immanuel, Kant. 2001. *Antropologia din perspectivă pragmatică*. Trad. Rodica Croitoru. Oradea: Editura Antaios.
- Immanuel, Kant. 1995. *Critica rațiunii practice. Întemeierea metafizicii moravurilor*. Trad. Nicolae Bagdasar. București: Editura Iri.
- Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana. 1991. *Narațiune și dialog în proza românească*. București: Editura Academiei Române.
- Irigaray, Luce. 1993. *Toward a Culture of Difference*. New York: Routledge.
- Jenkins, Richard. 2000. *Identitate socială*. București: Editura Univers.
- Karpushina, Olga. 2001. "The Idea of the Family in Tolstoy's Anna Karenina: The Moral Hierarchy of Families".
<http://www.pitt.edu/~slavic/sisc/SISC2/docs/karpushina.pdf> (Consultat 18 decembrie 2016).
- Kerber, Linda. 1980. *Women of the Republic*. S.U.A. : The University of North Carolina Press.
- Kirby, Kathleen. 1996. *Indifferent Boundaries: Spatial Concepts of Human Subjectivity*. New York: The Guilford Press.
- Laplantine, Francois. 2000. *Descrierea etnografică*. Trad. De Elisabeta Stănciulescu și Gina Grosu. Iași: Editura Polirom.
- Lascu, Nicolae. 1965. *Ocupații intelectuale*. București: Editura Științifică.
- Lătărețu, Adriana. 2009. "Mitul și literatura".
http://www.doctorate-posdru.ulbsibiu.ro/media/phd/file_31cd_conf_proc_full_article_000681.pdf (Consultat 2 septembrie 2016).

- Le Corbusier. 1948. *New World of Space*. Michigan: Reynal & Hitchcock.
- Lefebvre, Henri. [1905] 2004. *The Production of Space*. Translated by Donald Nicholson-Smith. Reprint. Oxford: Blackwell.
- Le Roy Ladurie, Emmanuel. 1982. *Montaillou, village occitain de 1294 a 1324*. Paris: Gallimard.
- Liiceanu, Gabriel. 1981. *Încercare în politropia omului și a culturii*. București: Editura Cartea Românească.
- Locke, John. 1960. *Two Treatises of Government*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lutwack, Leonard. 1984. *The Role of Place in Literature*. New York: Syracuse University Press.
- Maingueneau, Dominique. 2007. *Discursul literar*. Institutul European.
- Mancaș, Mihaela. 2005. *Tablou și acțiune. Descrierea în proza narativă românească*. București: Editura Univers.
- Manolescu, Nicolae. 1991. *Arca lui Noe. Eseu despre romanul românesc*. Vol. I. București: Editura Eminescu.
- Marcea, Pompiliu. 1967. *Ioan Slavici*. București: Editura Meridiane.
- Marian, Simion, Florin. 1994. *Sărbătorile la români*. Vol. I. București: Editura Fundației Culturale Române.
- Marino, Adrian. 1969. *Modern, modernism, modernitate*. București: E.P.L.U.
- Marino, Adrian. 1991. *Biografia ideii de literatură*. Vol. I. Cluj Napoca: Editura Dacia.
- Marrou, H. Irene. 1997. Vol. I, II. *Istoria educației în antichitate*. București: Editura: Meridiane.
- Marrou, H. Irene. 1985. *Biserica în antichitatea târzie*. București: Editura: Universitas.
- Marx, Karl. 1972. *Bazele criticii economiei politice*. București: Editura Politică.
- Mavrodin, Irina. 1981. *Modernii- precursori ai clasicilor*. Cluj-Napoca: Editura: Dacia.
- Matei, Horia, C. 1980. *O istorie a Romei antice*. București: Editura Albatros.
- Mărgineanu-Cârstoiu, Monica. 1990. *Romantismul în arhitectură*. București: Editura Meridiane.
- Mckee, Michael. 2005. *The Secret History of Domesticity. Public, Private and the Division of Knowledge*
books.google.ro/books?id=mwSm0Gj5R8oC&pg=PA699&lpg=PA699&dq=public+and+private+space+in+the+novel&source (Consultat 21 decembrie 2016).
- Mitchell, W. J. Thomas. 2002. *Landscape and Power*. Chicago: Chicago University Press.
- Mitu, Sorin. 1997. *Geneza identității naționale la românii ardeleni*. București: Editura Humanitas.

- Moore, Barrington. 1984. *Privacy. Studies in Social and Cultural History*. New York: M.E. Sharp Inc.
- Muthu, Mircea. 1972. *Orientări critice*. Cluj Napoca: Editura Dacia.
- Murdock, G., Peter. 1949. *Social Structure*. New York: Macmillan.
- Muscă, Vasile. 2002. *Introducere în filosofia lui Platon*. București: Editura: Meridiane.
- Mușat, Anca. 2012. *Conflictul istoric în romanul Moromeții de Marin Preda*. Câmpulung Muscel: Larisa.
- Negoîtescu, Ion. 1991. *Istoria literaturii romane*. Vol I. Bucuresti: Editura Minerva.
- Negrea, Gelu. 2003. *Cine ești dumneata, domnule Moromete?* București: Editura Muzeul Literaturii Române.
- Nelson, T.G.A. 1995. *Children, Parents and the Rise of the Novel*.
https://books.google.ro/books/about/Children_parents_and_the_rise_of_the_nov. (Consultat 22 decembrie 2016).
- Nicolescu, Corina.1979. *Case, conace și palate vechi românești*. București: Editura Meridiane.
- Niculiță-Voronca, Elena. 1998. *Datinile și credințele poporului român, adunate și așezate în ordine mitologică*. Iași: Polirom.
- Noica, Constantin. 1993. *Modelul cultural European*. București: Editura Univers.
- Oancea, Ileana. 1989. *Elemente de stilistică aplicată*. Timișoara: Tipografia Universității din Timișoara.
- Pageaux, Daniel-Henri. 2000. *Literatură generală și comparată*. Iași: Polirom.
- Paicu, Liliana; Lupu, Maria. 2014. *Eseul*.București: Editura Art.
- Paillart, Isabelle.(ed). 2002. *Spațiul public și comunicarea*. București: Editura: Polirom.
- Paleologu, Alexandru. 1978. *Treptele lumii sau calea către sine a lui Mihail Sadoveanu*. București: Cartea Românească.
- Pamfil, Alina. 1993. *Spațialitate și temporalitate; eseuri despre romanul românesc*.Cluj: Editura Dacopress.
- Parpală, Emilia. 2005-2006 . “Baltagul” – un roman imagotipic. *Fenotipul; familia; stereotipuri de gen; ocupații și mod de viață*, în AUC, Seria Științe Filologice, Literatura română, universală și comparată, anul XXVII-XXVIII, nr. 1-4.
- Parpală, Emilia; Loveday, Leo (Eds.). 2016. *Ways of Being in Literary and Cultural Spaces*. UK: Cambridge Scholars Publishing.

- Pădurețu, M., Carmen. 2011. *Camil Petrescu – scriitor canonic*. Drobeta Turnu Severin: Profin.
- Pellegrino, Pierre. 1992. *Semiotics in Switzerland*. în *Semiotica*.
- Petraș, Irina. 1994. *Camil Petrescu*. București: Editura Demiurg.
- Petrescu, Camil. 1971. *Teze și antiteze*. București: Minerva.
- Petrescu, Camil. 1987. *Patul lui Procust*. București: Albatros.
- Petrescu, Camil. 1981. *Addenda la falsul tratat. Teatru*. Vol.III. București: Minerva.
- Petrescu, Camil. 1988. *Doctrina substanței*. București: Editura Științifică și Pedagogică.
- Petrescu, Olivia. 2008. *Labirinturi posibile. Cultură și semnificații hispanice*. Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință.
- Petroman, Pavel. 2005. *Familia între realitate și vis*. Timișoara: Editura Eurobit.
- Phillipide, Alexandru. 1956. *Note despre stilul lui Mihail Sadoveanu*. București: Editura de Stat pentru Literatură și Artă.
- Piru, Alexandru. 1973. *Ioan Slavici*. București: Editura Eminescu.
- Pizan, Christine. 1998. *The Book of the City of Ladies*. New York: Persea Books.
- Platon, 2003. *The Republic*. Ferrari G.R.F. (eds.) Translated by Griffith Tom. Cambridge: Cambridge University Press.
- Pleșu, Andrei. 1988. *Minima Moralia. Element pentru o etică a intervalului*. București: Editura Cartea Românească.
- Plutarchos. 1993. *The Lives of the Noble Grecians and Romans*. Chicago: Encyclopaedia Britannica.
- Popa, George. 1973. *Semnificațiile spațiului în pictură*. București: Meridiane.
- Popa, Marian. 1972. *Camil Petrescu*. București: Albatros.
- Popescu, Raluca. 2009. *Introducere în sociologia familiei. Familia românească în societatea contemporană*. Iași: Polirom.
- Praoveanu, Ioan. 2001. *Etnografia poporului român*. Cluj-Napoca: Editura Paralela 45.
- Preda, Marin. 1972. *Marele singuratic*. București: Editura Cartea Românească.
- Regnier-Bohler, Danielle. 1988. *Imagining the Self*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Remond, Rene. 2003. *Religie și societate în Europa. Secularizarea în secolele al XIX-lea și al XX-lea*. Traducere de Giuliano Sfichi. București: Editura: Univers.
- Richards, E., Jeffrey. 1998. *Introduction to the New Edition: an Update în The Book of the Cities of Ladies, C. Pizan*. New York: Persea Book.

- Rotariu, Traian. 1980. *Școala și mobilitatea socială în țările capitaliste dezvoltate*. București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- Rotaru, Ion. 1971. *O istorie a literaturii române*. București: Editura Minerva.
- Ruja, Alexandru. 2001. *Ipostaze critice*. Timișoara: Editura Excelsior.
- Ruse, Eliza. 2013. *Ioan Slavici, abordări literare, culturale și biografice*. Timișoara: Editura Eurostampa.
- Rusonis, Shana. 2011. "The Ties That Bind: Family Dynamics in Romantic Period Literature". http://repository.upenn.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1010&context=uhf_2011 (Consultat 20 decembrie 2016).
- Samoilă, V., Mariana. 2010. *Problema destinului în opera lui Marin Preda*. Brăila: Sfântul Ierarh Nicolae.
- Sapiro, Virginia. 1998. *When are Interests Interesting? The Problem of Political Representation of Women*. Oxford: Oxford University Press.
- Sasu, Aurel. 1979. *În căutarea formei*. Cluj: Editura Dacia.
- Săndulescu, Alexandru. 1973. *Slavici și momentul romanului*. București: Editura Eminescu.
- Sebastian, Mihail. 1972. *Eseuri, cronici, memorial*. București: Editura Minerva.
- Segalen, Martine. 2011. *Sociologia familiei*. Iași: Polirom.
- Selosse, Jacques. 1999. *Dicționar de psihologie*. București: Editura Humanitas.
- Slack, Kenneth. 1961. *The British Churches Today*. London: Longman.
- Solomon, Dumitru. 1958. *Problema intelectualului în opera lui Camil Petrescu*. București: Editura de stat pentru literatură și artă.
- Soja, W. Edward. 1996. *Thirdspace: Journeys to Los Angeles and Other Real and Imagined Places*. Cambridge: Mass. Blackwell.
- Stahl, H., Paul. 1958. *Planurile caselor românești țărănești*. Sibiu.
- Stănciulescu, Elisabeta. 1997. *Sociologia educației familiale*. Iași: Polirom.
- Stănoiu, Andrei., Voinea, Monica. 1983. *Sociologia familiei*. București: Editura Universității București.
- Stoica, Irina. 2009. „Agora din Atena”. Magazin.
- Strauss, Claude-Levi. 1978. *Antropologia structurală*. București: Editura Politică.
- Sutherland, Kathrin. Jane Austen: "Public and Private Space".

<https://www.bl.uk/romantics-and-victorians/videos/jane-austen-public-and-private-space>(Consultat 20 decembrie 2016).

- Șchiopu, Ursula. 1997. *Dicționar de psihologie*. București: Editura Babel.
- Tat, Alin; Vălcan, Ciprian. 2009. *Cadența ideilor*. Cluj-Napoca. Editura: Napoca Star.
- Țița, Irina. 2013. *Caractere în romanul lui Marin Preda*. Caracal: Hoffman.
- Todoran, Eugen. 1973. *Secțiuni literare*. București: Editura Facla.
- Todorov, Tzvetan. 1994. *Cucerirea Americii. Imaginea celuilalt*. Humanitas: București.
- Toolan, Michael. 2001. *Narrative. A Critical Linguistic Introduction*. London: Routledge.
- Turk, L., James; Bell, W., Norma. 1972. *Measuring Power in Families*. Toronto: University of Toronto.
- Țenescu, Alina. 2013. "City Metaphors – Spacial Perception and Identity in Postmodern Literature". În *Comparativism, Identity, Communication*. Editori: Emilia Parpală și Rimona Afana. Craiova: Editura Universitaria.
- Țenescu, Alina. 2016. "Discourses of City Identities in Postmodern Fiction". In *Ways of Being in Literary and Cultural Spaces*. Eds.: Emilia Parpală and Leo Loveday. UK: Cambridge Scholars Publishing.
- Țeposu, G. Radu. 1983. *Viața și opiniile personajelor*. București: Editura Cartea Românească.
- Ungheanu, Mihai. 2002. *Marin Preda – vocație și aspirație*. Timișoara: Editura Amarcord.
- Ungureanu, Cornel. 2002. *Geografie literară*. Timișoara: Editura Universității de Vest.
- Vintilescu, Virgi. 2008. *Ioan Slavici*. Timișoara: Editura Eurostampa.
- Vlad, Ion. 1981. *Cărțile lui Mihail Sadoveanu*. Cluj-Napoca: Editura Dacia.
- Vlăduțiu, Ioan. 1973. *Etnografie românească*. București: Editura Științifică.
- Vianu, Tudor. 1958. *De la Varlaam la Sadoveanu*. București: Editura de Stat pentru Literatură și Artă.
- Vodă-Căpușan, Maria. 1988. *Camil Petrescu – Realia*. București: Editura Cartea Românească.
- Vulcănescu, Romulus. 1987. *Mitologie română*. București: Editura Academiei.
- Walter, Natasha. 1998. *The New Feminism*. London: Little Brown Company.
- Werth, Paul. 1999. *Text Worlds. Representing Conceptual Space in Discourse*. London: Longman.
- Wittkower, Rudolf. 1969. *English Neo-Palladianism, the Landscape Garden and the Enlightenment*. London: London University Press.

Wollstonecraft, Mary. 1988. *A Vindication of the Rights of Woman*. London: London University Press.

Zamfir, Cătălin; Vlasceanu Lazăr. 1998. *Dicționar de sociologie*. București: Editura Babel.

Zumthor, Paul. 1982. *Viața de toate zilele în Olanda din vremea lui Rembrandt*. București: Editura Eminescu.

Zygmunt, Bauman; May, Tim. 2008. *Gândirea sociologică*. București: Humanitas.